

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 11-08-2020 r.

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.531.53.2020.MM

**Pan
Tomasz Matynia
Dyrektor Centrum Informacyjnego
Rządu
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów**

ePUAP

Szanowny Panie Dyrektorze,

w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich prowadzona jest sprawa z wniosku Pani Agnieszki Karłowskiej dotycząca udostępnienia informacji publicznej w postaci umowy zawartej pomiędzy Rządem RP oraz LOT-em, na mocy której zorganizowana była akcja LOT do domu. Pismem z 10 sierpnia 2020 r., przesłanym do wiadomości Rzecznika, Wnioskodawczyni została poinformowana przez Centrum Informacyjne Rządu, że w zakresie udostępnienia umowy pomiędzy PLL LOT a rządem RP powstała konieczność wszczęcia postępowania administracyjnego i wydania decyzji odmawiającej udostępnienie wnioskowanej informacji. Wnioskodawczyni została w związku z tym wezwana do uzupełnienia braków formalnych wniosku, czego nie uczyniła. Wątpliwości Rzecznika budzi jednak to, czy w niniejszej sprawie faktycznie zaistniały przesłanki do odmowy udostępnienia informacji publicznej, jaką stanowi umowa cywilnoprawna finansowana ze środków publicznych i zawierana przez podmiot realizujący zadania publiczne (zob. wyrok NSA z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt I OSK 56/16; wyrok NSA z dnia 2 marca 2018 r., sygn. akt I OSK 2245/17; wyrok NSA z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt I OSK 2850/17).

Organ nie wzywał Wnioskodawczyni do wykazania szczególnego interesu prawnego, co oznacza, że nie zakwalifikował wnioskowanej informacji jako informacji przetworzonej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1429 ze zm., dalej jako: u.d.i.p.). Ewentualnych przesłanek odmowy udostępnienia informacji publicznej w niniejszej sprawie należy się więc doszukiwać w art. 5 ust. 2 u.d.i.p. Nie wydaje się, aby umowa stanowiąca przedmiot wniosku mogła zawierać informacje dotyczące prywatności osoby fizycznej. Stąd też uznano, że prawdopodobnie przyczyną odmowy udostępnienia informacji publicznej w niniejszej sprawie miała być konieczność ochrony tajemnicy przedsiębiorcy.

W doktrynie przyjmuje się, że poprzez tajemnicę przedsiębiorcy określoną w art. 5 ust. 2 u.d.i.p. należy rozumieć tajemnicę przedsiębiorstwa określoną w art. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. *o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1010 ze zm.). Zgodnie z treścią tego przepisu przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, które jako całość lub w szczególnym zestawieniu i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął, przy zachowaniu należytej staranności, działania w celu utrzymania ich w poufności. W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że aby dana tajemnica przedsiębiorstwa podlegała ochronie na podstawie wskazanego wyżej musi zostać spełniona zarówno przesłanka formalna, jak też przesłanka materialna.

Przez pierwszą z nich rozumie się wykazanie, iż przedsiębiorca podjął działania w celu zachowania poufności tych informacji. Poufność danych musi więc być wyraźnie lub w sposób dorozumiany zmanifestowana przez samego przedsiębiorcę. Wskazuje się, że wola objęcia określonych danych klauzulą poufności nie musi być wyrażona w sposób sformalizowany, a ocena działań przedsiębiorcy w konkretnych sprawach nie może być oderwana od celu, któremu działania te mają służyć, tj. od zachowania poufności określonych informacji. Realizacja elementu formalnego tajemnicy przedsiębiorcy powinna mieć zatem charakter proporcjonalny do okoliczności. Druga przesłanka wiąże się bezpośrednio z samym przedmiotem ochrony przed ujawnieniem i oznacza, że aby

określone informacje mogły zostać objęte tajemnicą przedsiębiorcy muszą one, ze swojej istoty, dotyczyć kwestii, których ujawnienie obiektywnie mogłoby negatywnie wpłynąć na sytuację przedsiębiorcy (informacje takie muszą mieć choćby minimalną wartość) z wyłączeniem informacji, których upublicznienie wynika np. z przepisów prawa (zob. wyrok NSA z dnia 10 stycznia 2014 r., sygn. akt I OSK 2112/13). Konieczne jest więc wykazanie, że dana informacja posiada wartość gospodarczą.

W niniejszej sprawie należy zwrócić uwagę, że jedynym podmiotem zaangażowanym w akcję #LotDoDomu były Polskie Linie Lotnicze LOT będące państwowym przewoźnikiem. Ich właścicielem jest Polska Grupa Lotnicza, w której 100 % udziałów posiada Skarb Państwa. Sama akcja odbyła się w warunkach szczególnych, niezwiązanych z normalną rywalizacją podmiotów na rynku lotniczym. Nie można uznać, że informacje zawarte w umowie mogłyby zostać wykorzystane przez podmioty konkurencyjne, a tym samym miały wartość gospodarczą. Należy podkreślić, że akcja dotycząca organizacji lotów repatriacyjnych miała istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji zadań państwa. Stąd też z punktu widzenia zasady jawności za kluczowe należy uznać ujawnienie informacji dotyczących sposobu przeprowadzenia tej akcji. W ocenie Rzecznika w niniejszej sprawie wnioskowana informacja powinna zostać udostępniona niezwłocznie w drodze czynności materialno-technicznej, bez wzywania Wnioskodawczyni do uzupełnienia braków formalnych wniosku.

Mając na uwadze powyższe, działając z upoważnienia Rzecznika, w oparciu o art. 16 ust 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r., poz. 627), przedstawiam Panu Dyrektorowi powyższe uwagi Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o informację o sposobie ich wykorzystania.

Z wyrazami szacunku

Mirosław Wróblewski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/